

קבוצה קטנה של ישראלים חדרה לקאסבה של שכם. הם היו נוכחים כאשר הובא „משתף פעולה“ לדין. „העולם הזה“ היה שם. עדות־ראייה ראשונה מסוגה

הותרה רק לתושבי המקום. היריעות בדבר העמדתם לדין של עיתונאים על כניסה לשׁט צבאי סגור, והסלע שפגע בנו כפעם שעבִי רה במבואות טול כרם, רק הגבירו את החשש. המסלול נקבע בידי תושבי־המקום, אנשי רפואה בעיקר. אחרי שהחלפנו את מכוניותינו ברכב בעל מיספר כחול, ירעו להובילנו בדרכים עקלקלות, ירד נוף יפהפה, תוך עי קוף מחסומי־צה״ל, בואכה שכם.

צה״ל לא היה בקאסבה, כשנכנסנו. החנר יות כבר היו סגורות, בתוקף הוראות של הוועדות העממיות. שרר שקט מתוח. לפני שבועות אחדים הוצאה הוראה של הוועדות שאסרה מכירת־פנים בתוך הקאסבה, לתושביה. הוועדות טענו שיש מיסחר, ושהרִי בר שובר את השביתה. מאפייה אחת עוד עבִי דה באותה שעת־צהריים. ביקשנו לקנות, נתנו בחינם, התעקשו. לא ברור אם בגלל הנימוס או בגלל הוראת הוועדות.

איך ספק, הצעירים הם גיבורים עממיים בשכונה. התחושה, כאילו כבודם של רעולי־הפנים בא להם בדרך של טרור, נראית בקאסי בה, על־פי שיחות עם התושבים, ככלת־י נכונה. האוכלוסייה מורדת, ורובה רואה ברעולי־הפנים, הנציגים הבכירים של הור־עדות העממיות, את הורוע הצבאית שלהם. אך יש גם פחד פסי מפניהם, ורק התעמִיד תות חזותית עם קבוצה זאת יכולה להסביר ממה נובע פחד זה. לאיש מהם לא היה נשק חם. כולם נשאו גרזנים או שבריות. כולם לב־שו מדי־צבא. כאילו סתם אביו־רי־טכס. אך העמידה הזאת מול אדם בלי פנים, שהמסיכה מקנה לו יתרון, שהכוחנות והביטחון העצמי בצעירי הופכים אותו לשולט, גורמת יראה עמוקה בלב כולם.

למרות שידעו שאנחנו מוגנים, שהאנשים מסכיבי רואים בנו את אורחיהם, פחדנו איכ־ש, הו קומץ אנשים בלב הקאסבה, לבר.

הוצאה ליהורג

השלישייה הראשונה שעברה היתה רק ההתחלה. כנראה שבאו להכין את השטח. גם הם הראו את עצמם רק אחרי שהצור־פים על הגגות ומתוך הכתים נתנו אישור לכך שהכל בסדר, שאין מה לדאוג. שהצבא עסוק במקומות אחרים.

„משהו עומד לקרות“, לחש המלווה באנג־לית, שעל אף היותה עילגת היתה די טובה כדי להעביר את המתח בקולו. שכן, כך סיפר לאחר מכן, במקביל לרשת־הידיעות של השכאב, פועלת בקאסבה גם רשת אחרת, הבִי נויה בעיקר לצורך המי־שפחות. רשת שדאגה להעביר מעט מידע על זהות החברים בוועדה הזאת, על היעלמות הבן של ההוא והבת של ההיא.

גם בנות חברות בוועדות העממיות. מיספ־רן אינו רב, אך בשלושת החרושים האחרונים הוא עולה בהתמדה. הן עוברות אימונים בדיוק כמו הבנים. המדים הרחבים והכאפיות מבליעים אותן בעולם הצללים של הקאסבה. רשת־המידע הזאת, הרכילותית, השכונ־תית, היוותה נחמה מסויימת לחלק מההורים, שהתקשו להשלים עם המהפך במעמדם. „המשבר הפטריו־אכאלי“, כפי שכינה זאת פעם מפקד אירוב־חברון בצה״ל, אינו כה תמור כפי שהיה. רוב ההורים הסתגלו, בלית ברירה, למצב החדש שנוצר. אך הם מנכשמים, כמו־בן, לדעת היכן בניהם.

בבוקר נציאה גופתו של איש, שהוצא להורג בידי הוועדות העממיות. עכשיו, בשעת־הצהריים, נראו כולם רדוכים למשהו חדש. הרבר לא איהר להגיע.

רק סדר צר מאוד לעיניים. למרות שדבר בואנו היה ידוע לתושבי הקאסבה, שציפו לנו והכינו ארוחה מפוארת ככל שהיד במקום משגת (ארוחה שלא יצאה לפועל, בגלל כניסת הצבא יותר מאוחר) נר־אה היה שרעולי־הפנים וחבריהם אינם מרו־צים במיוחד מנוכחותנו. מאז הפקודות החדשות בדבר תקנות־הירי ברעולי־פנים, והי־כברת יד השב־כ עליהם מקפידים בקאסבה על הוראות־ביטחון חמורות מאוד.

„אתה לא מודע“, נאמר, „למיספר הרב של ווגות־עיניים העוקבות אחרך בכל אשר תפ־נה בתוך סימטות־הקאסבה. אתה לא יודע מכמה פיות ולכמה אוזניים הועבר המסר ש־אתם בסדר, שאין מה לחשוש. אתה לא מתאר לעצמך כמה אנשים הסתכרו במצלמה ודאגו שתישארו בעמדת מנוחה.“

פ תאום כל הרחוב זו הצידה. כאילו פקודה נעלמה ויד מכוונת פינו לפתע את סימטת־הקאסבה הצרה מרוב עוברי־אורח ועגלות־הסוחרים. הכל נצמדו אל הקיר, כשהם משאירים את רוב המעבר פתוח. גם קבוצת־ההורים, שהתהה באותה שעה במקום, התבקשה לעשות כן. המצלמות, שהר־מו ושכווננו לכיוון שממנו נראה היה שתבוא הסיבה למהומה, הורדו בתקיפות רבה בידי המלווים.

הפעם, בניגוד לפעמים אחרות, לא היה מדובר כלל בהצגה לעיתונאים, אלא בהתרח־שות בזמן־אמת. „השב־כ“, הסביר אחד המלווים, „משתמש בכל פיסת־מידע שיש לו כדי למצוא את הח־ברים. אם יפורסם צילום, יזהו מייד את הרחוב שבו הוא צולם, ויתחילו לחקור בכיוון זה.“ עוד הוא מדבר, והראשון הופיע. מייד אח־ריו עוד שניים. ניכר היה בהם שלא מדובר בתלוכה. איש לא סימן וי בידיו. הם צעדו מהר, לבושים במדים מנומרים, כשכאפיה אדומה עוטפת את ראשם בקפידה ומשאירה

מכונית לכל פקיד

נבחר ♦ כנשיא בראזיל, אחת המדינות המאוכלסות בעולם (כ־140 מיליון תושבים), פרננדו קולור דה־מול, (40), בן מי־שפחת מגרלי קניסוכר עשירים, לשעבר דוגמן, אלוף קאראטה, שדר־טלוויזיה, ראש־עירייה ומושל אחת מ־22 המדינות המרכיבות את בראזיל, תפקיד שאותו סיים, ביומו האחרון להיותו מושל, במינוי 5000 פקידים חדשים ובהזמנת 97 מכוניות חדשות לפקידיו הבכירים.

קללה לכל קמיע

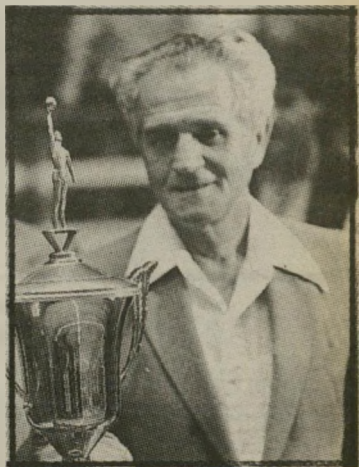
נפטור ♦ בירושלים, מהתק־לב, בגיל 56, הרב ציון חי גרמזי, סמנכ״ל מי־שר־הדתות (למניהל) ומפעילי העדה התימנית, שבועיים אחרי תחילתה של פרשה תימנונית, עת נכנסו ללישכתו ארבעה מפקידי המי־שרה, שאותם ביקש גרמי לפטר, והודיעו לו שהם עומדים לקללו ומכיוון שהם כוהנים (לפחות לפי שמות־המי־שפחה שלהם) קיללתם אכן תתגשם. (כמו שברכותינו מתקבלות, כך קיללותינו!). עם הישמע הקללות לקה גרמי, אב לשלושה, בליבו ומשאושפן, הוזעק ל־מיטתו זקן מקובל־ירושלים, הרב יצחק כרור־י בן 90 פלוס, שמרח שמן־מי־שחה על גופו ותלה קמיע לצווארו ומשזה לא עוד אף התערב הרב הראשי הספרדי לישראל והורה למקללים להתנצל, מה שלא שינה, בסופו של דבר, דבר.

תנ״ך לכל אסיר

נפטור ♦ בירושלים, בגיל 75, פרופסור חיים משה גבריהו, יליד רוסיה ואב לחמישה (שלוש בנות ושני בנים, שאחד מהם נפל ב־מלחמת יו־סה־כ־פורים), עשה משך כל ימי חייו נפשות לתנ״ך: החל מהיוזמה לעריכת חידון התנ״ך, דרך חוגי־בית בבתיהם של ראש־יממשה (ורוד בן־גוריון ומנחם בגין) ועד הפצת תודעת התנ״ך בין אסירי בתי־הכלא בארץ.

יוד לכל כדור

נפטור ♦ בנבעת־חיים שבשרון, בגיל 76, יוסף „יושׁוׁ“ ענבר, מבכירי וותיקי עס־קנייה־ספורט בארץ. ענבר, יליד אוסטריה ואב

איש־ספורט ענבר וראץ. חיפה. מינון

לשלושה בנים (שאחד מהם נפל במלחמת יו־סה־כ־פורים), היה בצעירותו שוער כדורגל (תחילה בקבוצה היהודית הכוח בעיר־המחוז האוסטרית גראץ, שבה שיחק גם ארבעת אחיו, ועם עלותו ארצה, בהפועל חיפה). אך ענבר נודע במיוחד כיוזם הסטופוטו ובתפ־קידיו הציבוריים הרבים: יוד הוועד האולימ־פי (מי־שרה שבגינה עמד בראש המי־שלחת הישראלית לאולימפיאדת־הרצה במינכן 1972), יוד התאחדות לכדורגל, יוד איגוד הכורסל ומוכ״ל הפועל.

ל א קל היה להגיע לשכם. האיזור הוכרז באותו יום כשטח צבאי סגור. הכניסה